

## **SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W USTRONIU ZA ROK 2023**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu w 2023 roku działał w szczególności na podstawie następujących przepisów prawa:

- Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminy
- Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.
- Ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r.
- Ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów z dnia 4 kwietnia 2014 r.
- Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 07 września 2007 r.
- Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.
- Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny
- Ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 r.
- Ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.,
- Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r.
- Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r.
- Ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r.
- Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r.
- Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r.
- Ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r.
- Ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.
- Ustawy o prawie zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004r.
- Ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji z dnia 17 czerwca 1966r.
- Ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 r.
- Ustawy o ochronie informacji niejawnych z dnia 05.08.2010 r.
- Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy z związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa z dnia 12 marca 2022 r.
- Ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960r.
- Ustawy – Kodeks karny z dnia 6 czerwca 1997 r.
- Ustawy – Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.
- Aktów wykonawczych do powyższych przepisów prawa
- Uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 z dnia 15 października 2018 r.
- Uchwały Rady Miejskiej w Ustroniu nr IX/51/90 w sprawie powołania Ośrodka Pomocy Społecznej
- Uchwały Rady Miasta Ustroń nr XV/222/2020 z dnia 30 kwietnia 2020 roku w sprawie uchwalenia statutu MOPS w Ustroniu
- Uchwał Rady Miejskiej wynikających z powyższych przepisów prawa.
- Innych przepisów prawa

**Pomoc społeczna** jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Celem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

1. ubóstwa
2. sieroctwa
3. bezdomności
4. bezrobocia
5. niepełnosprawności
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby
7. przemocy w rodzinie
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności
9. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych
10. braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze
11. trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
13. alkoholizmu lub narkomanii
14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej
15. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej wysokość dochodu uprawniającą do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w 2022 roku nie mogła przekroczyć:

- na osobę samotnie gospodarującą: 776 zł.

- na osobę w rodzinie: 600 zł.

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z wyżej wymienionych okoliczności ( od 2 do 15)

**Do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez gminę należały między innymi:**

- udzielenie schronienia, zapewnienie posiłku, oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych
- dożywianie dzieci
- sprawienie pogrzebu
- praca socjalna
- sporządzanie sprawozdawczości w tym również w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu informatycznego
- utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ.

**Zadania zlecone gminie obejmowały:**

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną
- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielenie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie funkcji opiekuna prawnego.

**W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydał na:**

Świadczenia z pomocy społecznej w ramach zadań własnych: 1.252.230 zł (w tym dotacja 449.367 zł)

Świadczenia z pomocy społecznej w ramach zadań zleconych : 0,00 zł ( w tym dotacja 0,00 zł)

Świadczenia z tytułu realizacji świadczeń rodzinnych w ramach zadań zleconych: 3.900.471 zł

Świadczenia z tytułu funduszu alimentacyjnego w ramach zadań zleconych: 225.707 zł

Realizację Pieczy Zastępczej w ramach zadań własnych: 806.039 zł. (w tym dotacja 10.928 zł)

Świadczenia wychowawcze (500+) w ramach zadań zleconych: 24.770 zł

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (stypendia) w ramach zadań własnych 4.609 zł ( w tym dotacja 3.687 zł)

Świadczenie - wypłata odbiorcom paliw gazowych refundacji kwoty podatku VAT w ramach środków z funduszu przeciwdziałania COVID – 19: 22.875 zł

Realizacja programu „Wspieraj seniora” – koszt 8.300 zł (dotacja 6.640 zł)

Pomoc dla obywateli Ukrainy: 437.220 zł (środki z funduszu pomocy).

Budżet MOPS – plan : 9.154.365 zł Wykonanie: 8.595.462 zł

Budżet MOPS został wykonany na poziomie 93,89 %

**W ramach zadań własnych** opłacono i zrealizowano przyznano różnego rodzaju zasiłki celowe na łączną kwotę 51.044 zł z przeznaczeniem na: zakup żywności, lekarstw, opału, odzieży, artykułów szkolnych, pokrycie kosztów energii elektrycznej, gazu i wody, remontu mieszkania oraz inne niezbędne potrzeby.

Zasiłki celowe w związku ze zdarzeniem losowym 6.000 zł

Schronienia udzielono 6 osobom (łącznie z gotowością) – koszt 21.170 zł

Zorganizowano pogrzeb 3 osobom – 11.988 zł

Wypłacono 464 zasiłków stałych na kwotę 307.162 zł (48 osób)

Opłacono 419 składek na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę 25.352 zł

Wypłacono 267 zasiłków okresowych na kwotę 107.060 zł w tym dotacja 91.853 zł (45 rodzin).

Ogólny koszt dożywiania wyniósł: 42.191 zł (w tym dotacja: 25.000 zł). Opłacono dożywianie dla 57 dzieci na kwotę 32.175 zł, za co wydano 5.218 posiłki oraz 2 osoby dorosłe (bezdolne) na kwotę 2.959 zł, za co wydano 182 posiłki oraz wypłacono 16 świadczeń pieniężnych na zakup żywności na łączną kwotę 7.057 zł.

Zapewniono opiekę 190 osobom w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, ze względu na potrzebę wsparcia ich w zaspakajaniu podstawowych potrzeb bytowych. Na podstawie wydanych przez nasz Ośrodek decyzji, realizacją tych usług zajmuje się Miejski Dom Spokojnej Starości w Ustroniu.

W przypadkach osób wymagających całodobowej opieki, które nie mogą samodzielnie funkcjonować, a pomoc w formie usług opiekuńczych nie wystarcza, przysługuje prawo do umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej. Do Domów Pomocy Społecznej skierowano 14 osób. W Miejskim Domu Spokojnej Starości w Ustroniu umieszczono 12 osób z gminy Ustron, a z innych gmin 6 osób. Pokryto koszty pobytu 26 osób w Domach Pomocy Społecznej w kwocie: 680.263 zł. Wpłaty od rodzin zobowiązanych do dopłat za pobyt w DPS wyniosły 134.411 zł., co oznacza, że gmina wydała na to zadanie 545.852 zł.

**W ramach zadań zleconych dotyczących świadczeń z pomocy społecznej** nie poniesiono żadnych wydatków gdyż nie wystąpiły okoliczności do realizacji takich zadań.

Z pomocy społecznej łącznie z pracą socjalną bez uwzględniania świadczeń przyznawanych na podstawie innych ustaw ogółem skorzystało 662 rodzin, które liczą 1144 osób.

Świadczeniami pieniężnymi i niepieniężnymi objęto 290 rodzin, które liczą 429 osób.

Przeprowadzono 913 wywiadów środowiskowych.

MOPS wydał 1172 decyzje administracyjne z zakresu pomocy społecznej.

Nasza placówka prowadzi działania zmierzające do zmniejszenia liczby przestępstw przeciwko rodzinie między innymi stosowania przemocy i nadużywania alkoholu. W ramach profilaktyki mającej na celu zapobieganie narastaniu patologii współpracujemy między innymi z kuratorami, policją, strażą miejską, komisją ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, ośrodkami leczenia uzależnień, służbą zdrowia, powiatowym urzędem pracy, Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym, kościołami, organizacjami pozarządowymi, powiatowym centrum pomocy rodzinie. Pracownicy socjalni oprócz przeprowadzania postępowań administracyjnych prowadzących do wydania stosownych decyzji prowadzą również szeroko rozumianą pracę socjalną. Pod tym pojęciem rozumie się działalność zawodową mającą na celu wspomaganie osób i rodzin w osiąganiu możliwie pełnej aktywności społecznej oraz w zaspokajaniu ich niezbędnych potrzeb bytowych. Praca socjalna prowadzi również do wzmocnienia lub odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Prowadzenie pracy socjalnej związane jest ze współdziałaniem z wyżej wymienionymi organizacjami i instytucjami w celu skoordynowania poczynań mających służyć rozwiązywaniu problemów osób lub rodzin. W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny może zawrzeć kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną. W roku 2023 rozeznano 328 środowisk w związku z przypadającymi jubileuszami (80; 85; 90 i więcej lat).

Bezrobocie w Ustroniu przedstawia poniższa tabela.

| Rok  | Ilość zarejestrowanych bezrobotnych z gminy Ustron – stan na grudzień danego roku |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| 2013 | 621                                                                               |
| 2014 | 546                                                                               |
| 2015 | 452                                                                               |
| 2016 | 427                                                                               |
| 2017 | 332                                                                               |
| 2018 | 314                                                                               |
| 2019 | 302                                                                               |
| 2020 | 349                                                                               |
| 2021 | 318                                                                               |
| 2022 | 298                                                                               |
| 2023 | 305                                                                               |

## **Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej**

Na dzień 1 stycznia 2023 roku pomocą w formie pieczy zastępczej objętych było 42 dzieci z 27 rodzin, w tym 11 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i 31 dzieci w rodzinach zastępczych. W przeciągu roku postanowieniami sądu pieczę zastępczą objęto 5 nowych dzieci z 4 rodzin. Troje nowych dzieci umieszczono w rodzinach zastępczych, dwoje nowych dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo wychowawczej.

W ciągu roku 2023:

- 2 dzieci przeniesiono z rodziny zastępczej do placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- 8 dzieci opuściło pieczę zastępczą:
  - 2 oddano do adopcji,
  - 2 osiągnęło pełnoletność i usamodzielniało się,
  - 4 powróciło pod opiekę rodzin biologicznych.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku w pieczy zastępczej przebywało 39 dzieci z 26 rodzin, w tym 13 dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych i 26 dzieci w rodzinach zastępczych.

Na podstawie zawartych z powiatem cieszyńskim porozumień określających zasady współfinansowania pobytu dzieci z terenu naszej gminy w pieczy zastępczej, Miasto Ustroń w 2023 roku poniosło koszty w wysokości 728.463,71 zł.

W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał jednego asystenta rodziny na umowę o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy. Asystent rodziny pełni rolę profilaktyczną w systemie wspierania rodziny poprzez całościowe wspieranie rodzin zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Kierowany jest do pracy z rodzinami, w których sytuacja dziecka wymagała wsparcia zewnętrznego.

Pomocą asystentów rodziny w ciągu roku 2023 objętych było 19 rodzin, z czego 13 rodzin kontynuowało współpracę z lat poprzednich, 5 nowych rodzin, które zostały zobowiązane do pracy z asystentem rodziny postanowieniem sądu, 1 rodzina podjęła pracę z asystentem rodziny na podstawie decyzji Dyrektora MOPS Ustroń.

W 2023 roku z 4 rodzinami zaprzestano współpracy (2 rodziny wyprowadziły się z terenu gminy Ustroń, 2 rodziny nie podejmowały współpracy z asystentem rodziny).

Na dzień 31.12.2023 r. wsparciem asystenta rodziny objętych było 15 rodzin.

Na realizację pieczy zastępczej w ramach zadań własnych wydano 806.039 zł. (w tym dotacja 10.928 zł)

## **Świadczenia rodzinne**

Prawo do świadczeń rodzinnych przysługuje każdej rodzinie, jeżeli spełnia obowiązujące w ustawie kryterium dochodowe zgodnie z którym dochód na osobę w rodzinie nie przekroczył kwoty 674 zł netto lub 764 zł netto z dzieckiem niepełnosprawnym na podstawie dochodów z roku 2021 i 2022 oraz spełnia pozostałe warunki ustawy.

Kryterium dochodowe dla świadczenia rodzinnego w formie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „becikowe” nadal wynosi 1.922 zł netto na osobę w rodzinie.

Obowiązujące od stycznia 2016 r. tzw. „Świadczenie rodzicielskie”, które przyznawane jest poza dochodem i przysługuje osobom, które nie posiadają uprawnień do zasiłku macierzyńskiego i świadczeń pokrewnych pozostaje nadal na dotychczasowym poziomie tj. w wysokości 1.000 zł miesięcznie. Ponadto nadal przyznawany jest zasiłek rodzinny wraz z dodatkami w systemie „złotówka za złotówkę” wprowadzony od 01-01-2016 r. Świadczenia w powyższym systemie przysługują w przypadku, gdy rodzina przekracza ustalony próg dochodowy. Świadczenia wówczas wypłaca się w wysokości różnicy między przysługującą kwotą świadczeń, tzw. „łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami” a kwotą o którą

został przekroczony dochód miesięczny rodziny ponad kryterium dochodowe pomnożone przez liczbę członków rodziny. Wysokość świadczeń jest zatem pomniejszona o kwotę „przekroczenia kryterium dochodowego” na rodzinę.

Wysokość świadczeń rodzinnych, pozostała na dotychczasowym poziomie i przedstawia się następująco:

-zasiłek rodzinny :

na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia wynosi 95 zł.

na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia wynosi 124 zł

na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia wynosi 135 zł.

Dodatki do zasiłku rodzinnego:

- urodzenie dziecka – 1.000 zł jednorazowo do ukończenia 12 miesiąca życia dziecka
- opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - 400 zł
- samotne wychowywanie dziecka -193 zł na dziecko nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci oraz 273 zł jeżeli dziecko jest niepełnosprawne nie więcej niż 546 zł. Powyższy dodatek przysługuje tylko osobom samotnym, gdzie drugi z rodziców nie żyje lub ojciec dziecka jest nieznany.
- wielodzietność - 95 zł – przysługuje na trzecie i każde kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego;
- kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego:
  - do ukończenia 5 roku życia – 90 zł
  - powyżej 5 roku życia – 110 zł
- rozpoczęcie roku szkolnego – 100 zł jednorazowo
- podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:
  - internat - 113 zł
  - dojazdy- 69 zł
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka - 1000 zł

Zgodnie ze wspomnianą ustawą realizujemy również świadczenia opiekuńcze, których wysokość od listopada 2019r. wzrosła i kształtuje się na następującym poziomie:

- zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 215,84 zł miesięcznie bez względu na dochód osoby ubiegającej się. Przyznawany jest tylko na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności oraz orzeczenia o stopniu znacznym lub umiarkowanym - jeżeli niepełnosprawność wystąpiła przed 21 rokiem życia lub na podstawie odpowiedniego orzeczenia Lekarza orzecznika ZUS.

- świadczenie pielęgnacyjne od 2017r. corocznie jest waloryzowane w 2023r. wynosiło 2.458 zł miesięcznie, (w 2024r. wynosi - 2.988 zł ). Również przyznawane jest poza dochodem.

Przysługuje osobie, która nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania osobistej i stałej opieki nad osobą legitymującą się znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia i rehabilitacji i edukacji oraz spełnia pozostałe warunki ustawy.

- specjalny zasiłek opiekuńczy w wysokości 620 zł miesięcznie uzależniony od kryterium dochodowego w wysokości 764 zł netto na osobę w rodzinie ( łączne dochody osoby opiekującej i opiekowanej). Przysługuje osobie, która nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania osobistej i stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz nie jest uprawniona do żadnych świadczeń z ZUS-u, KRUS-u lub innych oraz spełnia pozostałe warunki ustawy.

## I. Świadczenia Rodzinne

1. Zasiłki rodzinne w ilości 2875 świadczeń na łączną kwotę 315.647 zł
  2. Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:
    - urodzenia dziecka w ilości 10 świadczeń na łączną kwotę 9.659 zł
    - opieki na dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w ilości 90 świadczeń na łączną kwotę 34.846 zł
    - samotnego wychowywania dziecka w ilości 135 świadczeń na łączną kwotę 23.600 zł
    - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w ilości 293 świadczeń na łączną kwotę 28.006 zł
    - rozpoczęcia roku szkolnego w ilości 165 świadczeń na łączną kwotę 15.411 zł
    - podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:
      - internat w ilości 12 świadczeń na łączną kwotę 912 zł
      - dojazdy w ilości 362 świadczeń na łączną kwotę 20.580 zł
    - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w ilości 787 świadczeń na łączną kwotę 68.621 zł
- Dodatki do zasiłków rodzinnych ogółem:  
Liczba świadczeń : 1854 na kwotę 201.635 zł
3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka w ilości 39 świadczeń na łączną kwotę 39.000 zł
  4. Świadczenie rodzicielskie: wystąpiły 22 osoby; zrealizowano 236 świadczeń na łączną kwotę 219.618 zł.

## II. Świadczenia opiekuńcze

1. zasiłki pielęgnacyjne w ilości 3.303 świadczeń na łączną kwotę 712.830 zł
2. świadczenia pielęgnacyjne w ilości 808 świadczeń na łączną kwotę 1.962.127 zł
3. specjalny zasiłek opiekuńczy w ilości 11 świadczeń na łączną kwotę 6.241 zł

Świadczenia opiekuńcze ogółem:

Liczba świadczeń : 4122 na łączną kwotę 2.681.198 zł.

Świadczenie „Za życiem” w ilości 1 świadczenia na łączną kwotę 4.000 zł

## III. Ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

Opłacono 574 składek na ubezpieczenie społeczne na kwotę 376.218 zł.

Opłacono 293 składek na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę 63.155 zł.

W 2023 roku o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, „becikowe”, świadczenie rodzicielskie, świadczenia opiekuńcze wraz ze świadczeniem „Za życiem” oraz ubezpieczenia społeczne i zdrowotne wystąpiło 282 wnioskodawców. Wydano 515 decyzji. Zrealizowano 9994 świadczeń na łączną kwotę 3.900.471 zł.

## **Fundusz alimentacyjny**

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przyznawane jest na podstawie wniosku, do którego załączony jest m.in. odpis tytułu wykonawczego oraz zaświadczenie od komornika o bezskuteczności prowadzonego postępowania egzekucyjnego wobec dłużnika alimentacyjnego. Do 30 września 2023 r. obowiązywało kryterium dochodowe wyliczane z dochodów za rok 2021, które nie mogło przekroczyć kwoty 900 zł na członka rodziny. Od 01 października 2023 r. obowiązuje kryterium w wysokości 1209 zł na członka rodziny wyliczane z dochodów za rok 2022. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 500 zł na uprawnionego. Ponadto do świadczeń z funduszu alimentacyjnego została wprowadzona zasada „złotówka za złotówkę”. Przy zastosowaniu tej reguły rodzice otrzymujący świadczenie po przekroczeniu ustawowego kryterium dochodu nie tracą prawa do świadczeń i mogą je nadal otrzymywać, ale w odpowiednio niższej wysokości. Minimalne świadczenie wypłacane z funduszu alimentacyjnego wynosi 100 zł

W ramach realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów od dnia 1 stycznia 2023r. do 31 grudnia 2023r. o tę formę pomocy wnioskowało 39 osób. Wydano 50 decyzji, na podstawie których zrealizowano 515 świadczeń na łączną kwotę 225 707 zł.

W 2023r. zostały podjęte działania względem 29 dłużników alimentacyjnych mieszkających na terenie naszej gminy. Z czego 10 dłużników było od wierzycielek mieszkających na terenie naszej gminy, a 19 dłużników od wierzycielek mieszkających poza naszą gminą. Prowadzone postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych skutkowało wydaniem 2 decyzji administracyjnych uznających dłużników za uchylających się od płacenia alimentów. Od dłużników wyegzekwowano 272 123,85 zł w tym dochód gminy 74 811,60 zł.

Ponadto w roku 2023 wysłano 30 zawiadomień, w związku z podejrzeniem popełnienia przez dłużników alimentacyjnych przestępstwa z art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny, w oparciu o art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks postępowania karnego.

## **Świadczenia wychowawcze**

Od 1 stycznia 2022 roku weszła w życie ustawa z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw, na podstawie której realizację świadczenia wychowawczego przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Jednak ze względu na przepisy przejściowe zawarte w ustawie zmieniającej z dnia 17 września 2021 roku sprawy dotyczące świadczenia wychowawczego realizowanego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego za okresy poprzedzające dzień 1 stycznia 2022 roku pozostały nadal we właściwości gminy.

W 2023 r. wypłacono świadczenia wychowawcze przyznane przez Wojewodę Śląskiego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Zrealizowano 57 świadczeń na łączną kwotę 24 770 złotych.

Świadczenie wychowawcze wypłacono łącznie 6 dzieciom.

Od początku trwania programu 500+ tj. od 1 kwietnia 2016 r. do 31 grudnia 2023 r. pozostało do rozpatrzenia przez Śląski Urząd Wojewódzki 5 wniosków.

## **Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym**

Od 1 stycznia 2018 r. MOPS przejął realizację zadania wynikającego z ustawy o systemie oświaty w zakresie postępowań w sprawie przyznania pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

W okresie od I–VI 2023 r. wszczęto postępowanie dot. 17 wniosku o stypendium szkolne – przyznano 3.

W okresie od IX–XII 2023 r. złożono 5 wniosków o stypendium szkolne – przyznano 5.

W 2023 r. całkowity koszt zrealizowanego zadania wyniósł:

4 609,01 zł w tym: środki własne 921,80 zł, a dotacja z budżetu państwa 3 687,21 zł.

## **Miejski Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Ustroniu**

Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zwany dalej MZI) został powołany Zarządzeniem Burmistrza Miasta Ustroń z dnia 2 grudnia 2015 r. nr 389/2015. Do składu MZI wchodzi 8 członków reprezentujących:

- MOPS w Ustroniu (1)
- Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu (1)
- Policję (2)
- oświatę (1)
- ochronę zdrowia (1)
- organizację pozarządową (1)
- sąd (1)

W 2023 r. wszczęto 11 procedur „Niebieskie karty”, w tym:

- 8 procedur – Policja
- 3 procedury - MOPS Ustroń

Nad poszczególnymi sprawami pracowały powoływane przez Przewodniczącego MZI Grupy Robocze. W 2023 r. powołano 11 Grup Roboczych.

Łącznie w 2023 roku:

- Prowadzono 21 procedur „Niebieskie Karty” w 20 rodzinach (w tym 10 z lat ubiegłych)
- sprawcami przemocy w 18 przypadkach byli mężczyźni, a w 3 kobiety
- spisano 9 formularzy „Niebieska Karta – C”
- spisano 5 formularzy „Niebieska Karta – D”
- odbyło się 48 spotkań Grup Roboczych

W 2023 roku zakończono 10 procedur „Niebieskie Karty” w 9 rodzinach

W roku 2023 kontynuowana będzie procedura w 11 rodzinach.

Powody zakończenia procedury „Niebieskie Karty”

- 10 rodzin – ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy - § 18 ust.1 pkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” z 13 września 2011 r. Dz.U. 2011 nr 209 poz. 1245
- 0 rodzin - rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań.

W 2023 roku skierowano 1 rodzinę (2 osoby) z terenu Ustronia do Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Cieszynie w związku z prowadzoną procedurą NK.

## **Karta Dużej Rodziny**

W 2023 roku 125 rodzin złożyło po raz pierwszy wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny, w tym 19 rodzin z dziećmi i 106 wniosków złożonych przez rodziców dorosłych dzieci.

Poza tym złożono:

- 5 wniosków o uzupełnienie rodziny
- 10 wniosków o dodanie nowego członka rodziny
- 19 wniosków o przedłużenie terminu ważności kart
- 4 wnioski o wydanie duplikatu KDR dla 6 osób

Przyznano karty dla:

Rodzin z dzieckiem:

- 88 kart tradycyjnych
- 88 kart elektronicznych.

Rodziców dorosłych dzieci:

- 166 kart tradycyjnych
- 166 kart elektronicznych

Łącznie od czerwca 2014 do grudnia 2023 r. przyznano Karty Dużej Rodziny dla 778 rodzin z terenu gminy Ustroń.

## **Pomoc żywnościowa**

Wydajemy skierowania do odbioru darmowej żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 którego celem jest dotarcie z pomocą żywnościową do osób najbardziej potrzebujących w całej Polsce. Rolę partnera lokalnego pełni Fundacja św. Antoniego. W 2023 roku pomocą objęto 58 ustronńskich rodzin liczących 119 osób.

## **„Wsparcie Ustronńskiego Seniora” w ramach Rządowego Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023**

Miasto Ustroń na podstawie Uchwały Rady Miasta Ustroń nr XXXVI/528/2022 przystąpiło do rządowego programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 w zakresie Modułu II. Celem programu było zapewnienie mieszkańców miasta Ustroń, w wieku 65 lat i więcej dostępu do tzw. „opieki bezpieczeństwa”. Pomoc w tej formie skierowana była do osób, które z uwagi na chorobę, niepełnosprawność, wiek, ograniczoną mobilność lub inne obiektywne trudności wymagały wsparcia w formie nadzoru na odległość. Opaska bezpieczeństwa to system przywoławczy, który działa 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu. W sytuacji zagrożenia, upadku, nagłego pogorszenia stanu zdrowia, wystarczy nacisnąć przycisk alarmowy na opasce noszonej na nadgarstku aby w ciągu kilku sekund połączyć się z Centrum Interwencyjnym, które w zależności od sytuacji zapewnia odpowiednią pomoc. Przez opaskę można porozmawiać z ratownikiem medycznym - nie trzeba mieć przy sobie telefonu. Przeszkolony operator usługi otrzymując zgłoszenie, wie kto i skąd dzwoni, jaki jest jego stan zdrowia, jakie leki przyjmuje i jakie mogą być w związku z tym zagrożenia. Na tej podstawie kontaktuje się ze wskazaną osobą lub wzywa pomoc medyczną. W przypadku upadku i utraty przytomności opaska sama wyśle sygnał SOS do Centrum Alarmowego.

Opaski otrzymało 27 osób. W trakcie roku część osób zrezygnowała z korzystania z opasek i na dzień 31 grudnia 2023 roku z opasek korzystało 25 osób.

Środki finansowe wykorzystane na realizację zadania (moduł II) wyniosły 8.300 zł. w tym środki własne 1.660 zł.

## **Rządowy Program „Czyste powietrze”**

Czyste Powietrze to kompleksowy program, którego celem jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Program skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych by efektywnie zarządzać energią.

W dniu 1 października 2020 roku został wprowadzony obowiązek wydawania przez wójtów, burmistrzów, prezydentów miast zaświadczeń dla osób fizycznych, które zamierzają składać wnioski o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w tym w ramach Części 2 Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. Zaświadczenia wydawane są w celu potwierdzenia przeciętnego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego osoby ubiegającej się o dofinansowanie. Osoba fizyczna ubiegająca się o wydanie wskazanego zaświadczenia składa żądanie jego wydania w organie właściwym ze względu na swoje miejsce zamieszkania.

Burmistrz Miasta Ustroń wyznaczył Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wydawania zaświadczeń, w tym ich wystawiania. W roku 2023 zostało wydanych 71 zaświadczeń.

## **Refundacja kwoty podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe**

Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych nałożyła na gminę obowiązek refundacji kwoty podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 roku. Burmistrz Miasta Ustroń przekazał to zadanie Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Ustroniu.

Refundacja kwoty podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 roku przysługiwała, jeżeli zostały spełnione dwa warunki:

1. osoba korzysta z ogrzewania gazowego – urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi musi być zgłoszone lub wpisane do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB)
2. Osoba spełniała warunki dochodowe (w przypadku wniosku złożonego w okresie od 1 stycznia do 31 lipca 2023 roku podstawą ustalenia przeciętnego miesięcznego dochodu gospodarstwa domowego są dochody osiągnięte w roku kalendarzowym 2021, w przypadku wniosku złożonego po 31 lipca 2023 roku dochody osiągnięte w 2022 roku)

- w gospodarstwie jednoosobowym, wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza 2100 zł,

- w gospodarstwie domowym wieloosobowym, wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 1500 zł na osobę.

Wniosek w formie papierowej lub elektronicznej należało złożyć w gminie właściwej ze względu na adres gospodarstwa domowego. Wniosek powinna złożyć osoba, która zawarła umowę sprzedaży paliw gazowych i jest odbiorcą wskazanym w fakturze VAT. Do wniosku należało dołączyć fakturę VAT (dokumentująca dostarczenie paliw gazowych; faktura z

użyciem prognozowanym nie uprawniała do otrzymania rekompensaty podatku VAT) oraz dowód uiszczenia zapłaty za fakturę VAT.

W 2023 roku wpłynęło łącznie 125 wniosków, w tym:

104 - wnioski rozpatrzono pozytywnie

11 - wniosków z decyzją odmowną

9 - wniosków bez rozpatrzenia

1 - wniosek przekazany do organu właściwego.

Rozliczenie dotacji od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 roku:

- kwota dotacji przekazana Gminie wyniosła 23 332,29 zł,

- kwota wypłaconych refundacji podatku VAT wyniosła 22 874,79 zł,

- koszty przekazane Gminie na realizację zadania wyniosły 457,50 zł.

## **Pomoc obywatelom Ukrainy**

### **Świadczenia z pomocy społecznej**

W 2023 roku do MOPS wpłynęło 90 wniosków od obywateli Ukrainy o przyznanie jednorazowej pomocy w wysokości 300 zł. Pomocą tą objęto 126 osób na łączną kwotę 37 800 zł. Przyznano pomoc doraźną w formie pokrywania kosztów dożywiania dzieci w przedszkolu i szkole i z tej formy pomocy skorzystało 23 dzieci na kwotę: 2.480,00 zł. Wpłynęło również 92 wniosków na pomoc w formie zasiłku celowego na pokrywanie kosztów dożywiania dzieci w przedszkolu i szkole. Łączny koszt wydatków na zasiłki celowe to 39.959 zł. Z zasiłku okresowego skorzystało 5 rodzin na łączną kwotę 12.317 zł. Z zasiłku stałego skorzystały 3 rodziny na kwotę 11.795 zł. Odprowadzono składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 871 zł.

Łącznie w ramach pomocy społecznej dla obywateli Ukrainy wydano: 105.222 zł.

### **Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy przebywających na terytorium Polski**

W 2022 roku została wprowadzona ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Zgodnie z ww. ustawą obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z konfliktem zbrojnym są uprawnieni m.in. do świadczeń rodzinnych. Świadczenia przysługują na tych samych warunkach co obywatelom Polski, tj. prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka uzależnione jest przede wszystkim od spełnienia kryterium dochodowego. Pozostałe świadczenia przysługują poza dochodem. Ww. ustawa wprowadziła również nową kategorię osoby, która może wystąpić z wnioskiem o świadczenia rodzinne tzn. opiekuna tymczasowego. W imieniu opiekuna tymczasowego wnioski o świadczenia rodzinne składa i działa w tych postępowaniach wyłącznie starosta lub upoważniony przez niego pracownik jednostki organizacyjnej powiatu.

#### **I. Świadczenia Rodzinne**

1. Zasiłki rodzinne w ilości 425 świadczeń na łączna kwotę 49.307 zł

2. Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:

- samotnego wychowywania dziecka w ilości 55 świadczeń na łączną kwotę 11.575 zł
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w ilości 49 świadczeń na łączną kwotę 5.150 zł
- rozpoczęcia roku szkolnego w ilości 8 świadczeń na łączną kwotę 800 zł
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w ilości 90 świadczeń na kwotę 8.550 zł

Dodatki do zasiłków rodzinnych ogółem:

Liczba świadczeń : 202 na kwotę 26.075 zł

3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka w ilości 2 świadczeń na kwotę 2.000 zł

4. Świadczenie rodzicielskie w ilości 24 świadczenia na kwotę 23.463 zł.

## II. Świadczenia opiekuńcze

Zasiłki pielęgnacyjne w ilości 112 świadczeń na łączną kwotę 24.174 zł

Świadczenia pielęgnacyjne w ilości 64 świadczeń na łączną kwotę 155.278 zł

## III. Ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

Opłacono składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w ilości 113 świadczeń na kwotę 46.841 zł.

Łącznie w ramach świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy wydano: 327.138 zł.

## Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

W okresie od I – VI 2023 r. 2 uczniów z Ukrainy kontynuowało pobieranie pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego. W okresie od IX–XII 2023 r. złożono 11 wniosków o stypendium szkolne dot. obywateli Ukrainy przebywających w Polsce w związku z konfliktem zbrojnym.

W ramach Środków z Funduszu Pomocowego na sfinansowanie pomocy materialnej dla obywateli Ukrainy wydatkowano w 2023 roku: 4 860,74 zł

### **Wydatki na pomoc dla obywateli Ukrainy finansowane z funduszu pomocy:**

- pomoc jednorazowa w wysokości 300 zł: 37.800 zł;
  - stypendia: 4 861 zł;
  - posiłek (2.480 zł.) oraz zasiłek celowy (39.959 zł.) na opłacenie posiłku, razem 42.439 zł (23 dzieci korzystało z dożywiania na 60 dni z 17 rodzin)
  - zasiłki okresowe: 12.317 zł
  - zasiłki stałe: 11.795 zł
  - ubezpieczenie zdrowotne 871 zł
  - świadczenia rodzinne i opiekuńcze: 327.138 zł
- Razem: 437.220 zł